

Ger Hilkens

Al dertig jaar fokt Ger Hilkens limousins. Zelf komt hij niet meer met dieren op keuringen, maar bij nieuwe eigenaren bewijzen ze de kwaliteit van het fokbedrijf.

Ras:	limousin
Aantal fokkoeien:	18
Oppervlakte:	15 ha grasland

Ger Hilkens: 'Betere limousins lopen op dit moment in Engeland, niet in Frankrijk'

Geen concessies aan beveleesdheid

In Frankrijk kocht Ger Hilkens midden jaren tachtig de koeien waarmee hij een puike limousinkudde opbouwde. De laatste jaren haalt de Limburger zijn fokmateriaal echter uit Engeland, waar het fokdoel meer is gericht op beveleesdheid.

tekst **Wichert Koopman**

Bijna dertig jaar houdt hij inmiddels limousins. Ger Hilkens uit het Limburgse Herkenbosch is een van de nestors van de Nederlandse fokkerij van het roodbruine vleesras. In het glooiende landschap achter de fraaie eeuwenoude carréboerderij – de hoeve stamt uit 1743 – toont de veestapel nog steeds veel kwa-

liteit: goed ontwikkelde, harmonisch gebouwde dieren met een luxe beveleesdheid. Ooit liepen er veertig moederdieren met bijbehorend jongvee, inmiddels is de veestapel teruggebracht tot achttien koeien.

Het vleesvee kwam in 1986 op het gemengde bedrijf, dat verder bestaat uit

een akkerbouwtak van 50 hectare en een varkenstak met 500 zeugen waarbij alle biggen zelf worden afgemest. Zoon Rob heeft inmiddels de dagelijkse leiding in handen. Hilkens senior springt regelmatig bij en neemt de zorg voor de limousinkoeien voor zijn rekening. De basis van de veestapel wordt gevormd

Silvia (v. Jeremy), dochter van voorbeeldkoe Etamine en Amanda (Nestor x Tina)

door dieren die Hilkens importeerde uit Frankrijk. Ook bij de Zuid-Limburgse fokker Jan Rohs kocht hij een aantal goede fokkoeien.

Harmonisch met vlees

'Ik zie graag harmonisch gebouwde dieren met een ruim skelet waarop veel vlees kan worden aangezet', zo omschrijft Hilkens zijn fokdoel. 'Daarbij mogen we de moedereigenschappen natuurlijk niet uit het oog verliezen. Koeien moeten ieder jaar een kalf krijgen en dus vruchtbaar zijn en ook de erfelijke aanleg voor melkproductie is van belang. Dat zie je direct terug in de jeugd-groei van het kalf.'

Als voorbeeldkoe uit het verleden wijst Hilkens op Etamine, een dochter van de in Frankrijk gekochte stier Brutus. 'Maat, lengte en breedte, deze koe had alles', aldus haar fokker. Ze was succesvol op keuringen op nationaal niveau en laat in Herkenbosch haar fokkwaliteit zien in diverse dochters en kleindochters. Zo is Silvia (Jeremy x Etamine) een van de favoriete koeien van dit moment. Als inzender is Hilkens niet meer op keuringen te vinden, wel als liefhebber en toeschouwer en indirect ook nog als fokker. Op de Nationale Vleesvee Manifestatie van vorig jaar zag hij twee dieren gloriëren die hun oorsprong kenden in de Limburgse stal. Algemeen kampioene vrouwelijke dieren werd bijvoorbeeld Corien (v. Valere) van Kor Buist uit Eelde. Deze Groninger vleesveehouder kocht de uitmuntende fokkoe als kalfje van Hilkens en boerde er goed mee. Bij de stieren was het Ecuadorzoon Henk die het kampioenslint kreeg omgebonden. Het dier verhuisde ooit als drachtigheid naar het bedrijf van May van Lievenoo-gen uit Soerendonk.

Over de toekomst van de limousinfokkerij is Hilkens op voorhand niet optimistisch. Hij constateert dat het houden van vleesvee voor de fokkerij steeds meer in de hobbysfeer terechtkomt. 'Een hobby is leuk, maar je kunt er niet van leven. En dan houdt het een keer op. Ik zie de jeugd afhaken', zo stelt de fokker vast. 'Door de macht van de inkopers van de supermarkten valt het niet mee om nog iets aan de vleesveehouderij over te houden. Wil je als zoogkoeienhouder het hoofd boven water houden, dan zul je een plus op de reguliere vleesprijs moeten realiseren via een eigen afzetkanaal. Dat is lang niet voor iedereen weggelegd.'

'Het is heel jammer dat de zoogkoeienhouderij in Nederland zo onder druk

Stalfavoriet Tina (v. Jeremy) met haar kalf van Copilot

staat, want daarmee verdwijnt ook de animo voor de fokkerij', zo stelt Hilkens vast. 'De bereidheid om te investeren in hoogwaardig fokmateriaal is laag. Er zijn nog maar weinig zoogkoeienhouders die wat extra willen betalen voor een goede fokstier. Dat is een gemiste kans, want als je blijft fokken met gewone dieren ga je nooit vooruit.'

Aan de kwaliteiten van het ras hoeft het volgens Hilkens niet te liggen. Die passen heel goed in de eisen van deze tijd. De huidige discussie rondom het routinematig toepassen van keizersneden bijvoorbeeld kan het limousinras in de kaart spelen. De kalfjes komen vrijwel altijd zonder hulp ter wereld.

Waarde voor slager

Met een stimulerend beleid vanuit bijvoorbeeld het stamboek moet het mogelijk zijn het tij te keren, daarvan is Hilkens overtuigd. Een duidelijke lijn in de Nederlandse limousinfokkerij zou daarbij kunnen helpen. 'De limousin blinkt uit in vleesaanleg en kwaliteit', geeft de Limburger aan. 'Daar moeten we op blijven fokken. Uiteindelijk draait het in de vleesveefokkerij altijd om de waarde voor de slager. Dat mogen we niet vergeten.'

Vrouwelijk fokmateriaal heeft Hilkens al jaren niet meer gekocht. Maar op het budget voor een fokstier heeft hij nooit beknipt. 'Een investering in een goede

stier verdien je snel terug. De mannelijke nakomelingen zijn meer waard voor de vleesproductie en de vrouwelijke nakomelingen hebben een hogere waarde voor de fokkerij', zo geeft hij aan.

Blik op Engeland

In het verleden importeerde de fokker uit Frankrijk stieren met goede indexen. De laatste jaren is de blik echter meer gericht op Engeland. 'De Franse limousinfokkerij is nogal gesloten', stelt Hilkens vast. 'Men fokt voor de eigen markt en die vraagt met name dieren van het type "élevage", dat wil zeggen: koeien met veel maat en goede moedereigenschappen, maar met te weinig bevelesheid. Het Engelse fokdoel sluit meer aan bij het mijne. Na de massale ruiming van vee als gevolg van de uitbraak van mond-en-klauwzeer van 2001 hebben veel fokkers een nieuwe start gemaakt. Met een open blik op de fokkerij in de hele wereld hebben ze een eigen koers ingezet met veel aandacht voor vleeseigenschappen. In Engeland zijn ook nog fokkers te vinden die willen betalen voor de allerbeste fokstieren. En dat zie ik terug in de kwaliteit op de keuringen die ik de laatste jaren heb bezocht.'

In Herkenbosch zijn het de laatste jaren dan ook Engelse stieren die – door middel van kunstmatige inseminatie – de koeien drachtig maken: Copilot in 2012 en Heros in 2013. |